



Išsaugota pilietybė: įgysim ne prarasim

- Ei, kur jūs nešat mano kopėčias, aš čia medin užsikoręs obuolius skinu.
- Mes pagalvojom, kad tu ten ir liksi su savo obuoliais. Tai dėl šventos ramybės nešam kopėčias pastogėn.

Baimė – atsakas į iškilusį pavojų, o viena labiausiai paplitusių jos rūšių – baimė prarasti tai, ką turime. Klausantis išsaugotos pilietybės priešininkų argumentų, galima apčiuopti bendrą vardiklį: ko menamai netektume, jeigu būtų įtvirtintas prigimtines pilietybės neliečiamumas. Tačiau šie nuogąstavimai iš esmės yra beprasmingi, nes prarasti nėra ko, o štai įgyti naudos Lietuvai – visiškai reali grėsmė.

Išsaugotos pilietybės apokaliptikai gąsdina: naujieji Lietuvos piliečiai mokesčius mokės ne Lietuvos išdui, gins ne mūsų kraštą, BVP augins svetur, šeimas kurs anapus sienos, pensijas kaups ne mums išlaikyti ir t. t. Tik reikalas tas, kad nėra ir nebus jokių „naujų“ piliečių. Mes kalbame apie pilietybės išsaugojimą arba išlaikymą, bet ne apie pilietybės suteikimą. Tai ne imigracijos klausimas, kuomet Lietuva spręstų išties gyvybiškai svarbų uždavinį – kokiems atvykėliams iš svetur, kaip ir už ką Lietuvos pilietybę suteikti. Klausimas viso labo – ar leisti saviems, lietuviams, ją, jau turimą, išlaikyti.

Priešininkai aršiai skaičiuoja hipotetinius nuostolius: kas būtų, jeigu (ne)būtų. Kiek netarnaus Lietuvos kariuomenėje, nemokės mūsų Valstybei mokesčių, nedirbs jos naudai, nemylės jos varge ir džiaugsme. Jie klausia, kur garantijos? Jų nėra ir nebus, mielieji. Lygiai taip pat, kaip pačioje Lietuvoje nėra

šimtaprocentinio patriotizmo ir pilietiškumo. Ar čia nėra bandančių išvengti karo prievolės, išsisukti nuo vieno kito mokesčio? Nėra piktų, nesąmoningų ir nuolatos keikiančių Nepriklausomą Lietuvą? Nėra vedusių ar ištekėjusių už nešimtaprocentinio etninio grynulio ar grynulės? Neabejoju, tokių tikrai pažįstate, o gal net...

Hipotetiniams argumentams „prieš“ turiu hipotetinių kontrargumentų, nenuginčijamų. Sako, kad atsiras tokių, kurie vengs vykdyti savo pilietines pareigas. Tačiau tokių jau dabar yra, ir visuomet buvo. Suregulius ir apibrėžus sąveikos mechanizmą, neabejoju, Lietuvoje labai padaugės prievolių vykdytojų ir vertės kūrėjų. Ir jų bus kur kas daugiau, dešimtimis kartų daugiau nei tų, kurie vengia, nes tūlas tautietis, atsidūręs vienoje iš europinės ir transatlantinės integracijos kriterijus atitinkančioje šalyje, nori nenori perima aukštus brandžios demokratijos pilietiškumo standartus. Net ir mokesčius išmoksta mokėti sąžiningai: visus ir laiku.

Pilietybės išsaugojimas, iš esmės, yra požiūrio klausimas: žiūrime į jį per negatyvią ar pozityvią prizmę. Norime matyti juodulį ir grėsmes ar šviesesnę ateitį ir naujas galimybes. Aš renkuosi pozityviąją pusę – bendrystės jausmą ir sėkmingos Lietuvos viziją. Įsivaizduokite, kiek tūkstančių neatstumtų Lietuvos piliečių iš viso pasaulio atvažiuos tarnauti į pažadėtąją Lietuvą, kiek čia įsteigs verslų, sumokės papildomų mokesčių mūsų pensijoms, kurs šeimas ir klegės sava, lietuvių kalba, o pasaulyje jie skleis gerą žinią apie nuostabią šalį. Lietuva įgys gerokai daugiau, nei praras ir ilgainiui tai duos Valstybei gausių dividendų.

Šviesa nugalė tamsą, gėris laimi prieš blogį. Sakysite: galbūt, hipotetiškai, kokioje nors pasakoje. Tačiau pasaka gali virsti realybe, jeigu tu visa širdimi įtiki.

- Ei, gražinkit kopėčias, turiu jums obuolaičių pilną pintinę.

Vaidas Matulaitis

Estijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos narys

pasauliolietuvis.lt

Mielai pasidalytume svetainėje skelbiamais tekstais ir nuotraukomis, tik prašome nurodyti informacijos šaltinį ir autorius.